

Prenumerata „Kur. Warsz.“
wynaosi: w Warszawie rocznie
rs. 4 kop. 80, półrocznie rs. 2 k.
40, kwartalnie rs. 1 kop. 20, mie-
sięcznie kop. 40; za odosłanie do
domu dopłaca się k. 5 na miesiąc.
Numer pojedynczy w Kan-
torze Redakcji kop. 5.
Redakcja otwarta od 11-ej
rano do 2-ej po południu.

KURJER WARSZAWSKI

ROK PIĘDZIESIĄTY TRZECI.

Na prowincji i w Cesar-
stwie wynaosi rocznie rub. ar. 5,
(w tem mieści się już opłata po-
cztowa za przesyłkę rs. 1 kop. 40
oraz za opakowanie i Ekspedycję
rs. 1 kop. 80).

Prenumerata przyjmuje się ro-
cznie, półrocznie i kwartalnie.
Rękopisma nadsyłane do
Redakcji nie zwracają się.

Dziś: ŚŚ. Syxta Papięza i Doroteusza.
Sobota: Ś. Cyrylla Dyak. Męczennika.
Niedziela: Biała Ś. Kwiryna M.
Poniedziałek: ŚŚ. Kornelii i Balbiny MM.

Wschód słońca o godzinie 5 min. 49.
Zachód „ „ 6 „ 23.

Długość dnia godzin 12 minut 33.
Przybyło „ „ 5 „ 3.

Wtorek: Ś. Teodory M i Hugona B.
Środa: Ś. Franciszka à Paulo W.
Czwartek: Ś. Ryszarda Biskupa
Piątek: Ś. Izidora B. i N.P.M. Bolesnej.

Adres Redakcji „Kurjera Warsz.“ PLAC TEATRALNY Nr 5, dom W. L. ZABŁOCKIEJ.

— Jutro, w sobotę, jako w dzień N. Marii Pannie poświęcony, w kościele Ś-tej Anny, na Krak.-Przed. o godzinie 9-tej z rana, przed ołtarzem N. Serca Marii, odprawioną zostanie Msza Święta z wystawieniem NAJŚWIĘTSZEGO SAKRAMENTU, na cześć NIEPOKALANEGO SERCA BOGA RODZICY-DZIEWICY.

— Jutro Nabożeństwa passyjne odbywać się będą jednocześnie w dwóch Świątyniach Pańskich: na Nowem-Mieście w kościele Ś-go Kazimierza i na Krak.-Przedm. w kościele Opieki Ś-go Józefa wprost ulicy Królewskiej.

KOPERNIK MATEJKI

1-mo
W BLASKU.

— — — Było mi wczoraj smutno, bardzo smutno. Zwątpienie, ów czarny paź królowej co się zowie melancholją, włóczyło się wciąż za mną i dręczyło skargą na świat i ludzi.

O było mi smutno, bardzo smutno...

W południe więc, gdy słońce uśmiechnęło się jak dziewczę szesnastoletnie wyszedłem na miasto. Znużony obrazami *zywemi* poszedłem spojrzeć na martwe, na obrazy i rzeźby wystawowe.

W salonie wystawy w tłumie ciekawych stanąwszy, patrzyłem długo na obraz Matejki, *Kopernik*, i w jego obliczu, w oczach promiennych i na czole promiennem dostrzegłem blaski tych królów duchów słonecznych co są na ziemi apostołami piękna, wyznawcami prawdy i którzy przebaczą innym za wyrządzone sobie krzywdy.

Matejko przedstawił *Kopernika*, w jego skromnej gwiazdziarni w Frauenburgu. W noc letnią, jasną i cichą, astronom genialny wybiegłszy z swojej izbetki, natchniony wielką ideą woła: *Sta sol!* Jak Jozue pod murami Jerychonu, „wstrzymuje słońce, i wzrusza ziemię.“

Rysunek obrazu, oprócz kilku grzechów pośpiechu, jest mistrzowski; — koloryt istnie olśniewa; — chociaż, wolałbym widzieć go takim pełnym kontrastów *à la Rembrandt*, jakie mnie zachwyciły, gdy patrzyłem na Stańczyka, Skargę i inne arcydzieła naszego pierwszego malarza.

Za ten trud twój ofiarny dzięki ci mistrzu.

Nie sądzicie, że te kilka słów, które wypowiedziałem są wynikiem egzaltacji, skutkiem gorączkowego kochania swojskości. Nie! Na dowód, że można szczerze zachwycać się pracami Matejki przytaczam zdanie jednoznaczne kilku dziennikarzy niemieckich.

„Od Pawła Veroneza i Tycjana — głoszą owi sprawozdawcy — żaden malarz nie zdołał jeszcze połączyć w swoich utworach takiej świetności barw i takiego przepychu akcesoriów jakimi odznacza się Matejko.“

Obrazy Matejki wydają nam się siostrami *agave*, krzewu, który według legendy raz w ciągu stu lat kwitnie i olśniewa swoją barwą i wielkością.“

Matejko, stale mieszka w Krakowie. Jak pustelnik w celi, studiuje sztukę i jej dzieje od świtu do nocy. Na ulicy wydaje się z powierzchowności mizantropem, ale kto umie patrzeć w oczy ducha, spojrzawszy na niego dostrzeże, że to człowiek, który kocha, cierpi i ma nadzieję, że jego natchnienia przyszłość odpowiednio uzna i oceni.

Kopernik został nabyty dla Senatu wszechnicy Jagiellońskiej i zdobić będzie ściany jej *auli*.

2-do
W CIENIU.

— Z — Doczekaliśmy się nareszcie *Kopernika Matejki*. Choć ostatni u nas przyszedł jednak w porę, aby zająć zaszczytne miejsce obok Gersona, o którym z należytym uznaniem już pisaliśmy.

W obserwatorium urządzonem na pomoście między dwiema wieżami Frauenburgskiego kościoła, kłęcz Kopernik w jasną noc księżycową. Twarz jego w ekstazie, jak gdyby w tej chwili odkrycie genialne błysnęło w jego głowie, aby uwiecznić pracę i marzenie całego życia. Białe światło księżycy pada na całą postać, a z niem walczą w dalszej perspektywie pierwsze promienie wschodzącej jutrenki. Narzędzia astrono-

miczne, plany i mapy niebieskie wraz z latarnią oświecającą dolną część rusztowania dopełniają znakomitej całości.

Trudno jednak w pierwszej chwili schwycić myśl przewodniczą obrazu. Patrząc na zachwyty malujący się w twarzy Kopernika koniecznie nasunąć się musi myśl, że w tej chwili właśnie, astronom tworzy system nowy i podziwia swoje natężenie, ale rozpatrując się w szczegółach, znajdujemy ten system już nakreślony na mapie u stop Kopernika leżącej, a zatem pierwsze wrażenie jest błędne.

Spotkaliśmy się z innem jeszcze zdaniem, że *Kopernik* wpatruje się w jakieś zjawisko na niebie, które potwierdza i umacnia, poprzednie jego odkrycie. Ale zdanie to nie trafia do naszego przekonania, bo radość taka nie ujawniałaby się w ten sposób, nie rozpromieniałaby tak twarzy, nie przeobrażała całej postaci poważnej i pracą wycieńczonej.

Oczy i ręce podniesione w górę, twarz promieniejąca ascetycznym uwielbieniem, oznaczają raczej korną modlitwę dziękczynną kapłana do Stwórcy za prawdę przez tyle wieków nieznana a jemu pierwszemu objawioną.

Obraz malowany jest po mistrzowsku jak tylko jeden Matejko malować umie. Walka trzech światła (księżycy, świtu i latarni) oddana z prawdą aż do złudzenia, szczegóły tak wiernie przedstawione, że narzędzi paralaktycznemu, dziś znanemu z opisów tylko Tycho Brahe'go, najbłęgiejszy archeolog-astronom nie mógłby nie zarzucić.

Są jednak plamy i na słońcu, nie wiemy czyśmy je trafnie upatryli, ale uczciwość sprawozdawcy nawet względem takiego mistrza jak Matejko zamilczyć nam o nich nie pozwala.

Spróbujemy więc wypowiedzieć tu cień zarzutu, a raczej zarzut cienia.

Postać *Kopernika* oświeca księżyc a cień padł na balustradę, drągi narzędzia paralaktycznego również cień rzucać powinny, a cień ten prawidłowo odtworzony, padłby właśnie na twarz *Kopernika* i zasłoniłby ją lub mocno zaciemnił w części. Artysta cienie musiał rzucić inaczej i zgrzeszył tem przeciwko prawdzie.

Drugim zarzutem jaki stawiamy *Matejce* jest niewyraźny sposób upozowania *Kopernika*. — Astronom kłęcz, — lecz aby się o tem przekonać trzeba bardzo zbliżyć obrazowi się przypatrzeć, a raczej zgiętej do kłęczenia prawej nodze, mocno jednak w cieniu ukrytej; — suknia bowiem wcale prawie u dołu się nie fałduje a tem samem poży nie uwydatnia.

Może być, że się w zdaniu mylimy, jestto bowiem tylko nasze osobiste wrażenie, które jednak nie przeszkadza nam wraz z całym inteligentnym ogółem podziwiać i uwielbiać.

Nareszcie dodać musimy, że pomieszczenie obrazu jest najniezgodniejsze w sali rzeźby małej i źle oświetlonej — wolelibyśmy go widzieć choćby w kancelarji na górze, choć najlepiej by było pomieścić go w pewnej części sali głównej, którą to część na ten cel możnaby z innych obrazów uprzętnąć i zasłoną oddzielić. — Potrzeba przecie aby ludzie widzieli to co szczerze widzieć pragną i co tak na widzenie zasługują, a w tym kącie to prawie niepodobna. — Zwracamy na to uwagę kogo należy.

Wiadomości miejscowe.

— Zwierzchność Cesarskiego Warszawskiego Uniwersytetu podaje do wiadomości publicznej, że w niedzielę dnia 18 (30) b. m. o godzinie 1-ej z południa, w sali aktów uroczystych Uniwersytetu, bronioną będzie przez lekarza Józefa Szymańskiego rozprawa „O fizjologii gruczołu podszczękowego,“ — napisana przez tegoż dla uzyskania stopnia doktora medycyny.

Opponentami z urzędu ze strony fakultetu lekarskiego są wyznaczeni profesorowie: Andrejew, Hojer i Nawrocki.

— Z powodu nieprzewidzianych przeszkód, literacko-muzyczne zebrania wieczorne w sali Ratusza, przeniesione być muszą na południe. W przyszłą niedzielę, to jest 30 b. m. w sali Ratusza, o godzinie 1 z południa odbędzie się poranek literacko-muzyczny pp. A. Münchheimera i G. Roszkowskiego w którym przyjmą udział następujące osoby: pp. Baracz, Kleczyńska, Rose, pp. Górski, Królikowski i Roszkowski. Dochód przeznac-

za się na niezamożnych studentów Uniwersytetu Warszawskiego.

— Wystawia Wiedeńska pobudziła do życia wszystkie gałęzie naszego przemysłu. Drukarstwo nie pozostało także bezczynnem. Znanie Zakłady S. Orgelbranda synów, wysłały dwie wielkich rozmiarów platy drukarskie, jedną wykonaną sposobem galwanicznym, drugą sposobem stereotypowym. Trudności wykonania tak wielkich plat były ogromne, szczególnie w stereotypie. Do stereotypu bowiem przygotowuje się forma papierowa, złożona z kilkunastu bibulek angielskich razem sklejonych. Na formie tej wytłacza się druk, poczem zamyka się ją w szczelnych ramkach i przez otwór z góry wlewa się roztopiony aliaz metaliczny. Rozumie się, że gdy forma jest znacznych rozmiarów, ciężki płyn rozlewając się po niej, może spowodować zmarszczenie się lub zgięcie papieru, co od razu psuje odlew. Obie platy pp. Orgelbrandów wykonane są bardzo starannie. Litery, ozdoby drukarskie i *facsimilia* medali otrzymanych na poprzednich wystawach, wyszły z zadziwiająca dokładnością.

W tychże zakładach oglądaliśmy misterną maszynę do lania czcionek, niedawno sprowadzoną z zagranicy. Aliaz płynny znajduje się w rezerwoarze umieszczonym po nad piecykiem. Mała pompka poruszana korbą, przenosi płyn do rurek metalowych i wprowadza go do matrycy, z której wypada już gotowa czcionka. Jednocześnie skazówki na cyferblacie złączonym z maszyną, wykazują ilość wyrobionych czcionek.

Maszyna taka wprowadzona w ruch przez jednego tylko człowieka, wyrabia 12,000 czcionek, w ciągu 9 godzin.

Odlana w ten sposób czcionka, przechodzi jeszcze potem kilka operacji ręcznych. Oblamywaniem brzegów zajmują się kobiety, heblowaniem — robotnicy mężczy.

— Widowisko benefisowe, którem obdarza Dyrekcja Teatrów p. Popiela artystę baletu z powodu wysłużonej przez niego pensji emerytalnej odbyć się ma w dniu 1 kwietnia. Prima Aprilis nie spotka p. Popiela, o ile bowiem wiemy bilety na ów benefis są chętnie kupowane. Program widowiska ma być następujący: Pierwszy akt baletu: Robert i Bertrand; Czwarty akt baletu: *Asmodea* i stare a poczciwe nasze: *Wesele w Ojcowie ze śpiewami i muzyką Jana i Józefa Stefaniuch*. Oprócz tych delikatessów choreograficznych ad hoc uszłą i zobaczą protektorowie zasług baletowych nową nieoryginalną komedijkę p. t. *Romeo i Marietta*.

— W teatrach francuzkich zaprowadzają dobry zwyczaj, który mógł by być naśladowanym i u nas. Na odwrotnej stronie kuponów biletowych do teatru umieszcza się w miniaturze cały plan sali co o wiele ułatwia widzom wyszukanie sobie miejsc. Nowość to nie kosztowna a dla publiczności uczęszczającej do teatru wielką dogodność stanowić może.

— Przemysł nasz prowincjonalny daje oznaki pewnego rozwoju. Z Krasnostawskiego donoszą, że jeden z tamedycznych obywateli zamierza założyć fabrykę papieru z drzewa osikowego. Piszą również, że w Lubelskiem, w dobrach Rakolupy, ma być w r. b. otwartą fabryka *mebli giętych* na sposób wiedeński z drzewa bukowego. Czyż nie lepiej przerabiać w ten sposób nasze leśne produkty, aniżeli marnować lasy całe za bezcen i bogacić cudzoziemców?

— Pan Horowitz nadesłał do salonu Wystawy sztuk pięknych portret pani L. Jestto jedna z najszczęśliwszych prac utalentowanego artysty. P. H. zamierza na wystawę do Wiednia przesłać kilka swoich obrazów, które w tych czasach wykonał tu i za granicą.

— W tych czasach właścicielom domów w Warszawie podwyższono nieco podatek kwaterunkowy.

Naturalnie, że okoliczność ta posłużyła wielu z nich za powód niezwłocznego podwyższenia komornego wszystkim swoim lokatorom.

Właśnie p. X. głośny ze swoich figlów gospodarskich zapragnął skorzystać z tej sposobności. Jakoż podwyższył komorne wszystkim swym lokatorom blisko o 900 rubli, tak, że każdemu z mieszkających w domu pana X. wypadło drożej płacić o trzydzieści kilka rubli rocznie.

Oburzeni lokatorowie protestowali, zwracając uwagę pana X. na niesłusznąść tej podwyżki, skoro całe po-

większenie podatku kwaterunkowego na dom nie przynosiło nawet trzydziestu rubli.

Przebiegły właściciel zdołał jednak wytlumaczyć niezadowolonym, że postępowanie jego nie jest bynajmniej dowolnym, ale że je dyktuje zdrowy rozsądek, słuszność i matematyka.

— Widzicie, moi panowie, podwyższono mi podatki o 30 rubli.

— Więc nie o 900! woła chór uciścionych.

— Tak, ale zgodzicie się, że mi tym sposobem zmniejszono dochód z mego domu o 30 rubli.

— To prawda.

— Otóż chcąc stratę tę powetować, muszę powiększyć kapitał przedstawiający wartość domu o taką sumę by procent od niej wyniósł 30 rubli, czyli co na jedno wychodzi podnieść ów szacunek o jakie 900 rubli. Podwyżka, którą na panów rozłożyłem ma służyć właśnie do zrealizowania owego kapitału 900 rubli.

Czy wszyscy lokatorzy zrozumieli podstępno-wykreśne tłumaczenie gospodarza, nie wiemy, mówiono nam jednak, że niektórzy przestali protestować, uznawszy słuszność jego rozumowania.

Zaręczano nam, że pan X. nie chodził nigdy do żadnego uniwersytetu, ani na wydział prawy, ani na matematyczny, złośliwi utrzymują tylko, że należy mu się miejsce w gabinecie... zoologicznym.

— Wkrótce będziemy mieli w Warszawie wielką, ale to prawdziwie wielką, przejeżdżającą znakomitość. Będzie to olbrzymie działo, większe od słynnej armaty Krupa, odlane w fabryce Tulskiej i przeznaczone na Wystawę Wiedeńską.

— Wczoraj delegacja tutejszego komitetu Wystawy Wiedeńskiej, zwiedzała dystylarnie p. Siedlewskiego na rogu placu Trzech Krzyży i Alei Ujazdowskiej. Dystylarnia ta prowadzona dawniej pod firmą A. Szneider, zyskała sobie uznanie wybornymi swymi wyrobami, które nagrodzone zostały medalami na kilku wystawach, a między temi i na ostatniej wystawie powszechnej w Paryżu w r. 1867. Obecnie przygotowany na Wystawę Wiedeńską zbiór likworów i wódek, odznacza się jeszcze wyższymi od poprzednich zaletami. Znaney oddają im wielkie pochwały, utrzymując, że większa część likworów i wódek p. Siedlewskiego przewyższa likwory i wódki zagraniczne a są od nich trzy razy tańsze.

— Dotychczas wszyscy byliśmy pewni, że pani Caroselli jest najczystszej krwi Włoszką, tymczasem pan Syrewicz zadał najoczywistszy kłam naszemu przekonaniu; w handlu bowiem księgarskim pojawił się w tych dniach utwór muzyczny jego kompozycji zatytułowany „Polka Caroselli“. Fototyp okrzykniętej z piękności śpiewaczki, pomieszczony na karcie tytułowej, odznacza się wielkim podobieństwem. Niewinne to muzyczno-fotodrukarskie pochlebstwo dla pani Caroselli, wyszło nakładem pp. Ungra i Banarskiego.

— Zapowiedziane wydawnictwo dzieła „Przegląd wystawy Wiedeńskiej“ w zakresie przedmiotów rolnictwa i przemysłu rolniczego „jest niezawodnie wielce pożądaną publikacją dla naszego rolnictwa i przemysłu, gdyż tym jedynie środkiem da się upowszechnić w kraju świadomość postępu i ulepszeń na wystawie reprezentowanych. Zwiedzanie bowiem wystawy dla nie wielu będzie przystępne i właśnie najmniej możliwe dla tych, których to bezpośrednio interesować może, a nawet i zwiedzający tego rodzaju wystawy, w obec ogromu przedmiotów, jeżeli zabawią tylko czasowo, nie są w stanie zwrócić uwagi na przedmioty najwięcej może na to zasługujące; nareszcie i wysłani na wystawę specjaliści w celach zbadania i przyswojenia krajowi nowych wynalazków i ulepszeń, przyniosą tylko zbyt ograniczoną korzyść dla siebie, jeśli nie podzielią się z swoim zapatrywaniem z ogółem za pośrednictwem sprawdzących dających, dokładne opisy przedmiotów z nieodzownymi objaśnieniami w ilustracjach.

Zapowiedziany „Przegląd wystawy Wiedeńskiej“ mający wyjść pod kierunkiem Zygmunta Jaroszewskiego, znanego autora na polu piśmiennictwa rolniczego, ze współudziałem specjalnych współpracowników mający zawierać opisy wyszczególniających się przedmiotów objaśnianych ilustracjami, jest więc dobrze zrozumianą potrzebą w interesie naszego rolnictwa i przemysłu i tem samem zasługuje na ogólne poparcie w prenumeracie.

— (Art. nad.) Ciągłe słyszymy w mieście skargi na drogość lekarstw w naszych aptekach, co powoduje biedniejszą klasę tylko w razie ostatecznym udawać się do pp. aptekarzy; i zniewalają zadawałniać się różnemi domowemi środkami i przeciągać zwykle chorobę nad stan normalny jej panowania. Moskiewskie i Orłowskie Towarzystwa lekarskie wyjednały sobie w ministerstwie spraw wewnętrznych, założenie własnych aptek, w których sprzedają lekarstwa bez taksy. Czyżby nie mogło zrobić to samo i nasze Towarzystwo Lekarskie, przez co by wielce wpłynęło na obniżenie cen lekarstw w mieście? B. L.

— W piątek, dnia 23 marca (4 kwietnia) r. b., danem będzie w Wielkim Teatrze przedstawienie na do-

chód Mikołajewskiej ochrony dla dzieci żołnierskich, w którym przyjmą udział artystki i artyści opery włoskiej, po raz ostatni przed odjazdem z Warszawy. Program przedstawienia będzie następujący: a) koncert wykonany przez 200 muzykantów Warszawskiego oddziału gwardji; b) akt z opery „Bal maskowy“; c) Divertissement, złożone z tańców; d) Bolero z 5-go aktu opery „Joanna di Guzman“ i e) akt z opery „Linda z Chamounix.“ (G. P.)

— Komitet Towarzystwa Zachęty Sztuk Pięknych, podaje do wiadomości, iż na posiedzeniu odbytem w d. 24 marca r. b. zakupione zostały do rozlosowania pomiędzy członków Towarzystwa w r. b. następujące dzieła sztuki:— „Po zachodzie“ Brzozowskiego; „Miłosierdzie“ Maszyńskiego; „Ulica małego miasteczka“ Kurelli; „Wyjazd z Danji“ Sypniewskiego; „Bryka furmańska“ Pillatego Henryka; „Schadzka“ Dylczyńskiego; „Przejażdżka“ Strzałeckiego.

— Dyrektor Towarzystwa muzycznego, podaje do wiadomości, że jutro w sobotę, o godzinie 6 1/2 wieczorem, odbędzie się próba sonetów krymskich.

— Panu Dzieciotowskiemu. — Odpowiedzi pańskiej drukować nie możemy, gdyż nie jest trzymaną w tonie przyzwyczajeni. Nie powodowała nami prywatą, nie mamy bowiem przyjemności znać pana z kądziąd, jak tylko z otrzymanego wczoraj listu. Nie pojmujemy doprawdy, na jakiej drodze doszedłeś pan do rozdzielenia kwestji: „ekonomicznego znaczenia kobiety“ od „pracy kobiecej“. Daruj pan, że nie stawialiśmy gruntownych zarzutów, ale nie mogliśmy pochwylić żadnej poważnej w odczycie pańskim całości. Panu się zdaje, że to z naszej winy; nie mamy nic przeciwko tak przyjemnemu złudzeniu. Nie dotykaliśmy pana osobiście a do sądu o rzeczy publicznie ogłoszonej mieliśmy zupełne prawo. List pański, może być w każdej chwili odebrany w Redakcji.

— Panie Redaktorze! Zamierzyłem na zbliżającą się Wystawę Wiedeńską wysłać dwa fortepiany z mojej fabryki pochodzące, jeden koncertowy, drugi salonowy, po właściwym ich ocenieniu przez delegację Komitetu Wystawy, i zawyrokowaniu, iż wyrób ten mojej firmy jako odpowiadający warunkom sztuki zasługuje na okazanie go na wystawie powszechnej. Nie waham się powtórnie na wystawie światła stanąć obok zagranicznych wyrobów, aby zyskać nowe uznanie obcych i przekonać swoich, że krajowe fortepiany nie ustępują w niczem zagranicznym, a stosunkowo są tańsze. Zanim sąd międzynarodowy objawi swe zdanie w tym względzie, pragnąłbym usłyszeć zdanie Szanownych pp. Artystów i miłośników muzyki o moich instrumentach. Uznanie światłego ogółu starań mych w doskonaleniu wyrobów mojej fabryki będzie dla mnie najmiłszą nagrodą. Najuprzejmiej przeto zapraszam niniejszem do mojej fabryki Szanownych pp. Artystów i miłośników muzyki na dzień 29 b. m. i r., w sobotę od godziny 10-tej rano, jako w ostatni dzień przed wysłaniem do Wiednia. — Z Uszanowaniem Malecki. — Ulica Aleksandra na Sewerynowie, Nr 2779.

— Niema prawie dnia, żebyśmy nie byli zmuszeni w piśmie naszym odwoływać się do szlachetnych uczuć czytelników, polecając ich miłosierdziu los nieszczęśliwych istot, którym choroba lub starość odebrała możliwość zapracowania na chleb powszedni.

Chętna i wielka jest gotowość mieszkańców miasta naszego do wspierania potrzebujących—lecz cyfra potrzebujących jest ogromną. I dziś znów polecamy pamięci osób dobroczynnych nieszczęśliwego młodego człowieka, Stanisława P. b. studenta wydziału lekarskiego, któremu niedostatek nie pozwolił skończyć rozpoczętych nauk, a ciężka choroba odebrała możliwość pracy i zarobku. Jeden z b. kolegów P. złożył w Redakcji rubla na rzecz jego.

— Złożono w Redakcji Kurjera Warszawskiego od K. Y. kop. 50 na osady rolne, od B. P. rsr. 3 dla biednych najbardziej potrzebujących i obarczonych małymi dziećmi a umieszczonych w Nr. 53, od L. L. kop. 50 dla nędzy wyjątkowej i kop. 50 dla Szpitala Starozakonnych.

— Zegarek złoty kryty męzki z łańcuszkiem złotym ofiarowany na korzyść Biura Nędzy Wyjątkowej—toż Biuro nadesłało go do Redakcji Kurjera Warszawskiego dla ogłoszenia licytacji od rs. 50—kto da więcej.

— Kluczyki zestawione w zakładzie optycznym Chwata przy ulicy Miodowej Nr. 10, odebrane być mogą w Redakcji Kurjera Warszawskiego.

Wiadomości z Cesarstwa.

— „Goniec Urzędowy“ zamieścił telegram z Neapolu z 10 (22) marca, donoszący, że Jej Cesarska Mość Najjaśniejsza Pani Marja Aleksandrówna, raczyła przybyć tam w dniu tym i udać się do Sorrento. Stan zdrowia Jej Cesarskiej Mości jest całkiem zadawalniający.

— W Kijowie, za przykładem Petersburga, odczyty ludowe zwolna wprowadzane są w wojskach. Korzyść podobnych odczytów, pisze korespondent „Rusk. Inwalida“— dawno była uznana przez zwierzchność ki-

jowskiej artylerji fortecznej, a nie urządzano ich dotychczas jedynie dla braku fundusów. Lecz przed dwoma miesiącami, dzięki szczerym składkom oficerów oraz pieniężnemu poparciu dowódcy artylerji fortecznej, utworzyła się suma, która podała możność urządzenia odczytu z obrazami mglistemi. Odczyty miały miejsce w niedziele i dni świąteczne. Program odczytów jest następujący: dać słuchaczom szereg odczytów dotyczących historii i geografji, w celu podtrzymania i utrwalenia w nich uczucia narodowego; oprócz tego zaś, obeznać żołnierzy z ważniejszymi zjawiskami przyrody oraz z główniejszymi działaczami historii ruskiej. Odczyty te przynoszą ogromną korzyść i stanowią bardzo dobrą rozrywkę dla żołnierzy, odciągając ich od próżnowania i uczęszczania do szynków i traktjerni. Lekcje widocznie interesują żołnierzy; wielu z nich nie porzestaje na tem co usłyszeł, i zczynają rozczytywać się w książkach wyłuszczeniach bardziej szczegółowo przedmioty byłych odczytów. Z rozwojem odczytów, zamierzam jest urządzenie przy artylerji fortecznej kijowskiej chóru śpiewaków, któryby wykonywał ulubione śpiewy narodowe. Początek tego chóru położony został staraniem jednego z oficerów. (D. W.)

— Korespondent helsingforski „St.-Peterb. Wied.“, na zasadzie sprawozdania miejscowego komitetu statystycznego, podaje wiadomość o handlu Finlandji z Cesarstwem za perjod czasu od 1861 do 1871 roku wyłącznie. W lat 10 przewóz towarów do Finlandji Cesarstwa, przewyższał wywóz z niej o 111,445,545 marek, czyli co Cesarstwu wszystko jedno, Finlandja dopłaciła za ten czas przeszło 27,861,386 rs., przyjmując 4 marki za rubla. Coroczna przewyżka przywozu nad wywozem, wykazuje, podług słów korespondenta, że Finlandja znajduje się w naturalnej zawilości od Rosji, której, skutkiem warunków fizycznych, wyrzec się jej nie podobna. Finlandczycy zawsze mniej lub więcej będą żądali takiego przedmiotu pierwszej potrzeby jak zboże, którego nawet w lata urodzajne rodzi się mniej, aniżeli im jest niezbędne. Przywóz z Cesarstwa zboża wzmagą się szczególnie w lata głodowe, jak to widać z cyfr przywozu za lata 1867 i 68, podczas których, jak wiadomo, silny głód panował w Finlandji. (Dz. Warsz.)

+ Jutro, to jest w sobotę dnia 29 b. m., o godz. 10 z rana, odbędzie się żałobne Nabożeństwo w kościele Świętego Franciszka, przy ulicy Zakroczymskiej, za spokój duszy s. p. Teofila **Zabko-Potapowicza**, dymisjonowanego Podpułkownika korpusu Żandarmów, na które stroskana żona wraz z dziećmi, zaprasza Krewnych, Przyjaciół i Znajomych. — 2529—

+ Na Nabożeństwo za dusze s. p. **Baciewiczów i Kosmianów**, w kościele Śgo Krzyża, o godzinie 10tej, w sobotę odbyć się mające, zaprasza Przyjaciół i Znajomych, bawiący tu syn i wnuk zmarłych. — 2503—

+ W dniu 3 marca r. b., w dobrach Bzury w powiecie Szczuczynskim, przeniosła się do wieczności s. p. Zofja z Święckich **Bzurowa**.— Za spokój duszy zmarłej, odbędzie się żałobne Nabożeństwo w dniu 29 b. m., w kościele katedralnym Świętego Jana, o godzinie 10 1/2 z rana, na które pozostały syn, zaprasza Krewnych i Znajomych. — 2527—

+ Dnia 29 b. m., t. j. w sobotę, o godzinie 10tej z rana, w kościele Przemienienia Pańskiego, przy ulicy Miodowej, odprawioną będzie Wotywa za duszę s. p. Michaliny z Cissowskich **Ramlau**, na którą zaprasza się Krewnych, Przyjaciół i Znajomych. — 2516—

+ S. p. Tomasz **Michalski**, kawaler, lat 25 mający, Towarzysz Sztuki Gisserskiej, opatrzony ŚŚ. Sakramentami, w dniu 27 b. m. zmarł. Nabożeństwo Żałobne odbędzie się w dniu 29 b. m. to jest w sobotę o godzinie 10-tej rano w kościele Ś-go Marc na przy ulicy Pivnej. Ekspartacja z tegoż kościoła tegoż dnia o godzinie 3-iej po południu. — 2543—

+ W dniu 27 b. m. po krótkiej i ciężkiej chorobie Marja z Puchałów **Wosińska**, żona Pisarza IX Depart. Rzządzającego Senatu w wieku lat 22 przeniosła się do wieczności, opatrzona ŚŚ. Sakramentami. W głębokim żalu pograżony mąż wraz z córką i matką zaprasza Krewnych, Przyjaciół i Znajomych na Nabożeństwo Żałobne w kościele S-tej Anny przy ulicy Krakowskie Przedmieście o godzinie 11-tej w dniu 29 b. m., t. j. w Sobotę a następnie o godzinie 5-tej tegoż dnia na wyprowadzenie zwłok na cmentarz powązkowski. — 2500—

+ S. p. Bogumił **Artong** zmarł dnia 27 marca. Pozostała żona wraz z córką zaprasza Znajomych na Nabożeństwo do kościoła Narodzenia Najśw. Marji Panny na Lesznie na dzień 29 b. m. o godzinie 9-tej, a podobnież na ekspartację na cmentarz powązkowski w dniu 30 b. m. o godzinie 3-ciej po południu. — 2545—

— Zarząd domu schronienia ubogich i sierot starozakonnych w Warszawie—zawadamia, że w niedzielę dnia 18 (30) Marca r. b. jako w rocznicę śmierci s. p. Doroty z Flatauów **Kohen**, niegdyś opiekunki 1-szej

Ochrony Gminy Starozakonnych przy Domu Schronienia, odprawionem będzie za spokój jej duszy w miejscowej synagodze instytutu, o godzinie 1-iej z południa, nabożeństwo żałobne, na które Zarząd zaprasza Krewnych, Przyjaciół i Znajomych nieboszczki.

Kronika zagraniczna

× Czytamy w czasopiśmie Kłosy: Smutne wieści otrzymaliśmy co do stanu zdrowia Teofila Lenartowicza. Ciężką chorobą złożony leży we Florencji. Ztąd otrzymał od naszego poety list Adam Pług (Antoni Pietkiewicz) pod datą 16 grudnia r. z. z ostatniem pożegnaniem w tych słowach „Bratu Antoniemu w bólach, ale to konania, nieszczęśliwy brat z łoża śmierci na którym się już dręczysz od trzech tygodni, posyła uścisk ostatni. W obecnej chwili widząc, że choroby zwyciężyć nie może, nie ma on innej próby jak o śmierć prędką i szczęśliwą. Pamiętaj o mnie! jeśli mi będzie wolno po śmierci odwiedzę ciebie, Teofil! Późniejsze wieści głoszą, że stan zdrowia autora: Wiochny nieco się polepszył.

× Pan M. Gierymski, warszawianin, na ostatniej wystawie berlińskiej otrzymał medal i 500 frydrychsdorów za swój obraz rodzajowy przedstawiający „Gościniec w Polsce“.

× W Paryżu staraniem towarzystwa Nauk ścisłych a nakładem hr. Jana Działyńskiego, wyjsć ma za dwa miesiące z druku wykład hydrauliczny wraz z teorią maszyn wodnych, poprzedzony wiadomościami wstępniemi z mechaniki analitycznej ciał płynnych przez Feliksa Kucharzewskiego i Władysława Klugera.

× Dyrekcja teatru we Lwowie organizuje balet. W tych czasach zaangażowano tam jedną tancerkę ze Sztokholmu i parę tancerzy z Wiednia. To szczerzenie choreografii wielu miłośnikom sceny wcale się nie podoba. Ale cóż na to poradzić kiedy jak mówi przysłowie: Bóg stworzył wieś a miasto zbudował szatan. — W dniu 8 b. m. w teatrze Hr. Skarbka na benefis p. Nowakowskiej przedstawiono po raz pierwszy dramat oryginalny p. t. Bohdan Chmielnicki. Tytułową rolę grał p. Ładnowski a współdział w wykonaniu dramatu przyjęło przeszło 50 osób.

× We Lwowie, w tych dniach, pani Jakowicka pokazała *Majstersztük* artystyczny. Przedstawiano operę: „Robert Djabeł“, ponieważ zaś panna Kramster występująca w roli: *Izabelli*, zaślała, pani J. odśpiewała i jej całą partję i swoją, trudną i męczącą: *Alieci*.

× Panna Mazurowska córka znanej artystki dramatycznej sceny warszawskiej w tych dniach zaliczoną została do grona artystek sceny krakowskiej. O ile wiemy pierwsze jej debiuty odbyły się z powodzeniem głównie zaś w komedji Narzynie p. t. „Pozytywni“.

× Wystawa powszechna 1873 roku w Wiedniu będzie mogła między innymi poszczycić się jednym z miejscowych produktów doprowadzonym do niezrównanej doskonałości — zdzierstwem przechodzącym wszelkie znane dotychczas przykłady. Między rozlicznymi nowymi budowlami projektowanymi przez wystawców, — anglicy zamierzali wznieść budynek dodatkowy, przeznaczona im bowiem przestrzeń, w samym pałacu okazała się nie wystarczającą. Wystawcy chcieli naturalnie posłużyć się miejscowymi przedsiębiorcami, ale podane im ceny były tak bajeczne, że gdyby nie udało się innym sposobem planu swego urzeczywistnić, musieliby się wyrzec budowy. Sposób ten okazał się skutecznym choć nieco skomplikowanym. Budulec zakupiono nad Bałtykiem, przetransportowano do Anglii, tam dokonano roboty ciesielskiej, zapakowano pawilon częściowo, napowrót przeniesiono na ląd stały, koleją dostawiono do Wiednia na miejsce przeznaczenia a po ustawieniu pokazało się, że anglikom ta manipulacja wypadła 45% taniej od zapłaty anszlagowanej przez przedsiębiorców miejscowych. I niech to jeszcze kto powie, że wystawy powszechnie nie wpływają na ułatwienie stosunków międzynarodowych!

× W Koburgu 10-go b. m. widziano o godzinie 7 i pół wieczorem wspaniały meteor, w kierunku południowym przelatujący. Zjawisko podobne było do gwiazdy spadającej, z tą jednak różnicą, że kula ognistej wielkości głowy dziecięcej, rzucająca jaskrawe światło zielonkowo-białe, rozpekła w tysiące drobnych ognistych cząsteczek, które w kilka sekund zgasły.

× Wiedeńskie ministerjum wojny wydało rozporządzenie, aby wszystkich żołnierzy zostających w służbie czynnej, którzy na podstawie zaświadczenia lekarza pułkowego wykazują się, że są krótkowidzącymi i do sprawowania służby szkielek wymagają, a z własnych funduszy takowych kupić nie mogą, na mocy XIV tytułu kodeksu zaopatrzyć w okulary.

× Medycyna donosi. Świeżo ocembrowane źródło „Vanquelle“ w Marienbadzie ma być szczególnie skutecznem w katarach rozmaitych błon śluzowych a mianowicie: w katarach przewodu pokarmowego, szczególnie przy obstrukcji w tych przypadkach, w których marienbadzka woda „Kreuzbrunnen“ zbyt mocno działa; w katarach pęcherza szczególnie u osób w podo-

szłym wieku przy osłabieniu włókien mięśniowych pęcherza; nakoniec w katarach oskrzeli bardzo przewlekłych z bardzo gęstą płwociną.

Z r ó ż n y c h.

1) W podawaniu potraw należy zachować porządek od napsilniejszych do najlżejszych.

2) W podawaniu win należy trzymać się zasady: od najlżejszych do najmocniejszych.

3) Zdanie, że przy jedzeniu nie potrzeba zmieniać gatunku win, jest zdaniem heretycznym. Język i podniebienie nużą się, i już po trzecim kieliszku najlepsze wino obudza nader niewyraźną sensację.

4) Deser bez sera jest jak piękność bez oka.

5) Można zostać kucharzem, ale kucharzem trzeba się urodzić.

6) Przymiotem niezbędnym w kucharzu jest punktualność; stosuje się to także i do współbiesiadników.

7) Taki, który ugaszczając swych przyjaciół nie doклада osobistego starania o posiłek dla nich, dowodzi że nie wart mieć przyjaciół.

8) Do gospodyni należy przypilnować żeby kawa była czysta, gorąca i aromatyczna; do gospodarza — żeby wina i likiery były nieposzlakowanej dobroci.

9) Przyjmować kogokolwiek znaczy ustępować mu wszystkie własne przyjemności przez czas jaki pod naszym dachem przepędza.

(Aforyzmy Brillat-Savarina)

Przegląd Polityczny.

Izba deputowanych we Włoszech, ogłosi nareszcie sprawozdanie p. Restelli z prawa o korporacjach religijnych. Dokument ten jest już wykończony i zostanie prawdopodobnie rozdany przed ferjami wielkanocnymi. Treść jego jest jeszcze tajemniczą. Członkowie komisji tak ściśle dochowali sekretu, że wszystkie dzienniki włoskie jednoznacznie przyznają się do nieświadomości.

Między przedmiotami, które zajmowały Izbę w ostatnim tygodniu, pierwsze miejsce zajmował projekt do prawa o zwrocie księciu Amadeuszowi rocznego uposażenia wykreślonego z budżetu przy wstąpieniu księcia na tron hiszpański. Stronnictwo krańcowe chciało wyzyskać przeciwko dynastji sabaudzkiej, abdykację drugiego syna Wiktora Emanuela. Ale okoliczności, w jakich ten fakt się dokonał i godność z jaką książę złożył koronę po tylu uczciwych staraniach wywiązania się z misji, którą mu powierzono, wszystko to przyczyniło się do wzmocnienia raczej niż do osłabienia sympatji narodu włoskiego dla rodziny panującej we Włoszech. To też lewica Izby musiała wyrzec się swego zamiaru i poprzestać na zarzutach lekkomyślności czynionych rządowi za zgodzenie się na wpłatę syna królewskiego w tę awanturę tak smutnie zakończoną. Pan Ferrari ze zwykłym swoim talentem myśl tę rozwijał, z góry oświadczywszy, że będzie głosował za projektem do prawa. Zakończył mowę stawiając gabinetowi ciężkie oskarżenie: że się przyczynił do „tego pierwszego upadku domu sabaudzkiego.“ Inny deputowany lewicy, p. Billia, powtarzając zarzuty swego kolegi, streścił je w porządku dziennym zalecanym przez niego Izbie i sformułowanym jak następuje: „Izba stwierdza, że dowody uznania przysługujące osobie księcia Amadeusza, nie pociągają za sobą jej zgody na nierozważną postawę rządu, i przechodzi do rozpraw nad projektem do prawa.“ Pan Visconti-Venosta starał się usprawiedliwić postępowanie własne i kolegów; oświadczył że książę Amadeusz swobodnie przyjął propozycję Korteżów hiszpańskich i to wtedy dopiero kiedy ją kilkakrotnie powtarzano; gabinet zaś nie wywierał na księcia żadnego nacisku. „Ministerjum, dodał pan Visconti-Venosta, tem mniej sądziło się w prawie opierania się przyjęciu korony hiszpańskiej, — że przyjęcie to nie mogło być przysługą. Obecne stosunki nasze z tym krajem są przyjazne, a Włochy nie omieszkają uznać urzędowo Rzeczypospolitą, gdy tylko uzna ją większość państw Europejskich.“ Wyjaśnienia powyższe zadowolily Izbę; p. Billia zgodził się na cofnięcie swego porządku dziennego, a artykuł jedyny projektu do prawa został uchwalony prawie jednogłośnie. Izba przeszła następnie do rozpraw nad porządkiem dziennym pana Nicotery oskarżającego ministra o niedostateczne zasilenie funduszu na uzbrojenie narodu. Propozycja ta została odrzuconą w skutek rozpraw, do których jeszcze powrócimy.

Wspominaliśmy już na tem miejscu kilkakrotnie o zatargach Węgrów z bankiem narodowym **austryjackim**. Węgry domagają się utworzenia w Peszcie filji posiadającej wszystkie przywileje instytucji centralnej, a szczególnie prawo wypuszczania pieniędzy papierowych niezależnie od banku wiedeńskiego. Dyrekcja tej instytucji finansowej, działając zresztą w zgodzie z gabinetem przedlitawskim, niechciała uwzględnić tych żądań, przynajmniej w całej ich rozciągłości, i nalegała ze swej strony ażeby Węgry uznały się względem Banku dłużnikami części ośmdziesięciu milionów

florenów zaforszuszowanych państwu przed kilku laty. Czytelnicy pamiętają zapewne, iż udzielenie tej pożyczki miało miejsce przed wprowadzeniem instytucji dualistycznych; przy regulowaniu spraw finansowych Węgier i Przedlitawji, zapomniano urządzić się stosownie, tak że dziś Węgry opierając się na tem zapamiętaniu utrzymują, iż nic nie są winne. Ponieważ negocjacje z Bankiem nie obiecywały żadnego rezultatu, ministerjum węgierskie udało się do innych instytucji finansowych, i podpisało z nimi traktat przyznający im koncesję na bank eskontowy w Peszcie, który między innymi będzie miał prawo wypuszczania pieniędzy papierowych. Projekt ten wywołał naturalnie energiczne protestacje ze strony Banku narodowego, bankierowie którzy zawarli konwencję z rządem węgierskim cofnęli swoje podpisy, a gdy pomimo to ministerjum peszteńskie obstawało przy swoim, — sam cesarz nakłonił p. Kerleopolzgo do odstąpienia od projektu. Wobec tej interwencji, rząd węgierski musiał ustąpić, a ministerjum finansów udało się do Wiednia, w celu zmodyfikowania umowy pierwotnej. Te właśnie wypadki spowodowały gwałtowną interpelację p. Kolomana Tiscy na przedwczorajszym posiedzeniu Izby, o której wspomina telegram wczorajszy. Przywódca lewego środka żąda aby ministerjum węgierskie, oparło się pretensjom Banku narodowego.

Wiadomości Polityczne.

Paryż 25-go.

Niemcy mianowali nowego prezydenta na okręg Lotaryński, hr. Anima Boitzenburga. Nowo-mianowany przybywa jutro do Metz.

Merowie Paryża ofiarowali Rémusatowi kandydaturę do zgr. narodowego. Rémusat po naradzie z Thiersem kandydaturę przyjął i pewno się na wyborach utrzyma, albowiem republikanie wdzięczni za zasługi położone około wyzwolenia terytorium, głosować za nim będą.

„Patrie“ donosi, że przyjaciele Thiersa mają znowu zamiar wnieść projekt powierzenia mu prezydentury dożywotniej.

Do projektu złożonego już w Izbie przez lewy środek, a stanowiącego iż ferje zgr. narod. rozpocząć się mają w d. 29 b. m. i trwać sześć tygodni, skrajna prawica postawiła poprawkę, aby ferje te trwały od 6-go kwietnia do 5-go maja.

Policja uwięziła tu wczoraj dwanaście osób podejrzanych o należenie do towarzystw tajnych. „Moniteur“ donosi, że między aresztowanymi znajduje się dwóch Hiszpanów, którzy mienią się wysłannikami rządu w Madrycie. Znaleziono przy nich listy opatrzone podpisami Figuerasa i Garibaldeggo. Aresztowania dalej jeszcze trwają.

Bern 25-go.

Stronnictwo liberalne w Szwajcarii wschodniej postanowiło utworzyć wielkie stowarzyszenie ludowe na kantony: Apenzell, Glarus, St. Gallen, Zürich, Graubünden. Postanowiono dalej podziękować rządowi związkowemu, rządowi Solury i Genewy, za postępowanie ich w sporze z duchowieństwem i radę związkową poprosić o przedstawienie mającemu się zebrać w dniu 1 lipca zgr. związkowemu projektów do praw, któreby zapewniły Szwajcarii pokój wyznaniowy.

Bruksella 25-go.

Thibaut mianowany ministrem wojny. Na interpelację Frère-Orbana oświadczył dziś w Izbie minister skarbu Malou, że baron Pycke, poseł w Watykanie nie wie o przypisywanem mu przemówieniu do Papieża.

Madryt 25-go.

Dzienniki ogłaszają organizację, 80 bataljonów Ochotników Rzeczypospolitej (Voluntarios de la Republica) Bataljon składa się z 6 kompanji po 100 ludzi każda.

W Katalonji dopominają się usunięcia generała głównie dowodzącego Contrerasa. W wojsku karność nadzwyczaj osłabiona. Przy wymarszu oddziałów generała Hidalgo z Reus wszystkie węzły posłuszeństwa zwolniały. W pochodzie wojska katalońskie zachowywały się jak gdyby w kraju nieprzyjacielskim i to jeszcze w sposób z wymaganiami cywilizacji niezgodny.

Słychać, że w gabinecie powstały niesnaski przy obsadzaniu wyższych urzędów wojskowych. Mówiono już wczoraj o przesileniu ministerjalnym. Karliści weszli do Ripoll w Katalonji, bataljon strzelców w Valls z buntował się i groźbami zniewolił oficerów do ucieczki.

Rozchodzi się pogłoska, że Dorregaray podbił wojska Rzeczypospolitej pod Los Arcos na północ-wschód od Logrono (siedziba Espartesa na granicy Nawarry i Starej Katalonji).

Dancharnica i Valcarlos zajęte zostały przez karlistę Martineza. Wysłany dla odebrania tych pozycji z Iron pułkownik Castanon, opadnięty został pod Urdax. Llorente dowodzący karlistami w prowincji Alawskiej nadesłał zarządowi kolei rozkazy wstrzymujące bieg pociągów.

Zapewniają, że Castelar pada się do dymisji jeżeli w wojsku nie będzie przywróconą należyta karność

Uważa on, iż w takim razie sprawarzewczypospolitej by-
łaby straconą.

Londyn 25-go.

„Reuter's Office“ podaje następujące szczegóły o po-
dróży szacha Perskiego do Europy: Szach wyjedzie
z Teheranu dnia 7 maja. Poseł cesarsko-rossyjski przy
dworze perskim towarzyszy mu aż do Enseli. Tam
czekać na niego będzie flotylla cesarsko-rossyjska
z przysłać się mającym umyślnie na powitanie księ-
ciem Menszykowem. Z Enseli uda się szach do
Astrachanu gdzie się przez dwa dni zatrzyma. Stamtąd
pojedzie do Moskwy. Po trzydniowym pobycie w tem
mieście, puści się w drogę do Petersburga, gdzie po-
byt jego ma potrwać dni 12. W początkach czerwca
przybędzie szach do Berlina, skąd pojedzie do Bru-
kselli i Londynu. Rozporządzenia co do pobytu w Pa-
ryżu, Rzymie i Wiedniu, mają być później dopiero wy-
dane.

Na posiedzeniu Izby niższej, Anderson cofnął mocje
względem śledztwa nad czynnościami banku angielskiego.

OSTATNIE WIADOMOŚCI.

Peszt 26-go. — Minister skarbu Kerkapolyj na dzi-
siejszym posiedzeniu Izby niższej udzielił odpowiedzi
na interpelację Kolomana Tiszy, w przedmiocie banku
węgierskiego i następnie przedstawił gotowy już pro-
jekt utworzenia banku eskontowego na królestwo węg-
ierskie.

Stuttgart 26-go. — Wskutek osobistego zajścia po-
między żołnierzem garnizonu a jednym z cywilnych
wczoraj od godziny 3 po południu, zaczęły się tworzyć
zbiegowiska na ulicy Jeleniej. Zburzono jeden sklep.
Wojsko oczyściło plac Targowy z ludu i zamknęło ulicę
Jelenią. O godzinie 10-ej lud zaczął się na nowo
gromadzić. Po jedenastej jeszcze wykonywano napa-
ści na utrzymywane przez izraelitów sklepy z ubiorami
i restauracje. Dziś przed południem nowe zbiegowi-
ska na ulicy Jeleniej. Na wieczór obawiać się należy
większych jeszcze niż dotąd rozruchów. Władza przed-
sięwzięła środki zapobiegające. Do tej chwili właści-
wie jeszcze starcia się ludu z wojskiem nie było. Nad-
burmistrz ma wydać dziś odezwę do mieszkańców,
w której przedstawi istotny stan sprawy — a mianowicie
winę całego zajścia przypisze żołnierzowi, którego
pospólstwo ogłosiło już zabitym przez żydów. Żołnierz
ten przybywszy do sklepu z tandetą zrobił burdę i wy-
wołał całe wzburzenie trwające już blisko od dwudzie-
stu czterech godzin.

Bern 26-go. — Proboszcz Jecker po sześciogodzin-
nym uwięzieniu, oświadczył gotowość wydania kluczy
od kościoła farnego w Biel.

Konstantynopol 26-go. — Posłowi tureckiemu przy
dworze perskim, Munif Effendemu, polecono poprosić
rząd perski o zamianowanie dwóch delegowanych, któ-
rzyby wspólnie z delegowanymi Turcyi porozumieli się
względem uregulowania granicy turecko-perskiej, wed-
ług mapy geograficznej ułożonej przez Anglię i Ros-
sję w charakterze sędziów polubownych.

Posel włoski podpisał protokół przyznający cudzo-
ziemcom prawo nabywania w Turcji własności nieru-
chomej.

Depesze Telegraficzne.

Warszawa, d. 28-go Marca, w południe.

Wiedeń 27-go. Izba Panów uchwaliła w trze-
ciem odczytaniu 88 głosami prawo zaprowadza-
jące wybory bezpośrednie do rady państwa.

WIOSNA! WIOSNA!

(Podług Heinego.)

Mieszczuchy w sukniach od święta
Wychodzą pozdrawiać słońce,
Śpiewają pieśni gładzące,
I skaczą niby koźleta.

Wzrok pełen szczęścia i blasku,
Zwracają ku polnej trawie,
Potem słuchają ciekawie,
Jak wróbel świergocze w lasku.

Ja okno smutnej mej celi
Firanką zakrywam ciemną,
I tłumem stają przedemną
Upiory w kirze i w bieli...

Miłość ze wspomnień otchłani
Przychodzi do mnie łkająca,
I struny mej duszy trąca,
I do krwi pierś moją rani...

(g.)

— Z powodu pomyłki we wskazaniu daty zawiada-
mia się Szanowną Publiczność, iż odczyt **Bogumiła As-
pisa** (Pieśni Wschodnie) — zamiast jak było podane, od-
być się we wczorajszym czwartek, odbędzie się we **wczoraj-
tek przyszły** to jest dnia 3 Kwietnia r. b. w sali tej-
że Resursy Obywatelskiej, o godzinie 8-ej wieczorem.
Bilety służą te same — a są do nabycia w Redakcjach:
*Nicy, Opiekuna Domowego i Przeglądu Tygodniowe-
go*, — oraz we wszystkich znaczniejszych księgarniach.
— 2525 —

— Fabryka i Magazyn Kapeluszy Teodora **Weigt**,
przy ulicy Królewskiej róg Krakowskiego Przedmie-
ścia, Nr 412a, dom Wgo Beyera, otrzymał najnow-
szych fasonów Kapelusze jedwabne, cylindry Laville
Petite et Crespin Paryzkie, Chrestis Londyńskie, oraz
Kapelusze filcowe miękkie i twarde, różnorodnych fa-
sonów modnych, Kapelusze materjalne kieszonkowe do
podróży z pugilaresami, oraz poleca Kapelusze wyrobu
własnego, z wyborowych materjałów i doskonałego wy-
kończenia, za które na trzech wystawach przemysło-
wych nagrodami zaszczyconym został.
(1—3) — 2517 —

— W dniu 25 b. m., powróciła z zagranicy Madame
Mottier, właścicielka magazynu mód, przy ulicy Świę-
to-Krzyżkiej pod Nrem 1, który zaopatrzyła swój za-
kład w najnowsze fasony kapeluszy i kwiatów.
(2—3) — 2405 —

Są do sprzedania w Salach Wystawy Sztuk Pięknych
dwa Obrazy religijnej treści
Św. Wincenty à Paulo, wierna kopia z Czechowicza i
Św. Antoni z Panem Jezusem uzdrawiający lud
w czasie epidemii, pendzla Szauglewicza. W rzeźbionych ra-
mach misternej rob. ty włoskiego dłuta. Sprzedaż tych obra-
zów przeznaczona na wzniesienie krzyża na grobie Stanisła-
wa Moniuszki. (1—3) — 2557 —

PROFESSOR G. DE PRÉCHAMPS,

ulica Długa, Nr 23, na 1-em piętrze od frontu (Eldorado)
ma do umieszczenia: **Guwernantki Polki i Francuzki**
wysoko usposobione z **Muzyką i bez takowej**. Tamte
Polki i Francuzki, bardzo wykształcone, dają lekcje mie-
sięcznie lub na godziny wszelkich przedmiotów i muzyki.
(1 6) — 2528 —

**NOWY TRANSPORT
KRAWATÓW
Z PARYŻA.**

nadszedł do Magazynu **M. WIERZBOWSKIEJ**, przy
ulicy Wierzbowej Nr 63a — 2430 — (2—6)

W domu przy ulicy Chmielnej, Nr 2 nowy, **skradziono**
dzisiejszej nocy (z Czwartku na Piątek), między innymi
rzeczami

zawieszony na brązowych połączonych stalugach, niby ma-
lar. kich, u spodu których brązowa kotwica. Uprasza się
pp. Zegarmistrzów lub tych, do którychby przyniesiono ten
zegarek do sprzedaży, zastawu lub ocenienia, o przytrzy-
manie posiadacza i uwiadomienie najbliższej Władzy Poli-
cyjnej, lub poszkodowanego pod wskazanym wyżej numerem
domu, mieszkania Nr 4. — 2552 — (1—1)

HELJOMINIATURY
wyrabia Zakład Fotograficzny
B. Marion
Zabia Nr 4.
(1—2) — 2367 —

ALKAZAR
przy ulicy Królewskiej dom Wgo Grodzickiego. — w niedzie-
łę dnia 18 (30) marca 1873 roku i w dni następne odbędzie się
pierwsze przedstawienie **Wieczorów Fantasmagory-
cznych** czyli **Obrazów nikuących** przez **K. THIES**
początek o godzinie 7 1/2. Bliższe szczegóły ańsze doniosą.
(1—2) — 2551 —

POWIDŁA
Krajowe, fant kop. 15.
Węgierskie, fant kop. 20.
w Składzie Owoców **Fr. Wróbla**,
(6—12) — 2009 — obok Kościoła Ś-go Krzyża.

Na czas letni jest do wypożyczenia
SKLEP
przy placu Teatralnym. Wiadomość w Redakcji Kurjera
Warszawskiego. (1—3) — 2532 —

**CYRK
SALAMOŃSKIEGO**

Jutro w Sobotę dnia 29 Marca 1873 r.
wieczorem o godz. 7 i pół
WIELKIE PRZEDSTAWIENIE.
Wystąpienie Pana **CLEO**, zwanego człowiekiem ja-
tającym.
Wystąpienie trzech ulubionych komików włoskich Signor
PP. MARIANI, PROSPER I MORENO.
W Niedziele 30 Marca 1873 r.
PRZEDSTAWIENIA
Początek 1-go o godz. 4 1/2.
2-go 7 1/2.
W Poniedziałek dnia 31 Marca 1873 r.
Wielkie Przedstawienie.

TEATR WIELKI.
Dziś: Faust. Jutro: Faust (ab. zaw.).
TEATR ROZMAITOSCI.
Dziś: Flegmatyk, Kuzynki, O chlebie i wodzie. Ju-
tro: Flegmatyk, Panna Meżatka.

OPERA WŁOSKA
Cztery ostatnie Przedstawienia
OPERY WŁOSKIEJ:
Jutro w Sobotę dnia 20 Marca
FAUST
W Poniedziałek, dnia 31 Marca.
Hugonoci.
We Środę, dnia 2 Kwietnia
Hugonoci.
We Czwartek, dnia 3 Kwietnia **OPERA.**

KURS GIELDY WARSZAWSKIEJ
Dnia 28 Marca 1873 roku.

	Ządano	Placono
	RUBLE I KOP. SR.	
Półimperjały Ros. 6 kop. 2 1/2		
Dukaty Hol. rs. 3 kop. 58 1/2		
Pruskie tal. w bilet. rs. 1 k. 10 1/2		
Austrjackie floreny w bilet. k. 65		
Obliگی skarbowe 100 rs., (od kop.) ..	95	15 94 85
Listy Zast. 3 okresu I s. za rs. 100 ..	94	15 93 85
Listy Zast. 3 okresu II s. za rs. 100 ..	94	15 93 85
Listy Zast. nowe 5 pr. z r. 1869 ..	90	10 89 80
Listy Zastawne miasta Warszawy ..	79	45 79 15
Listy Likwidacyjne rs. 100 ..	—	—
Obliگی Tow.-Kredyt. Ziemięskiego ..	—	—
Obliگیacje kolei żel. Terespolskiej ..	—	106 50
Bilety Banku Cesars. z r. 1860 ..	95	50 94 50
Nowa Ros. poż. prem. z r. 1864 ..	154	50 — —
" " " " ostempl. ...	151	50 — —
" " " " ostempl. ...	95	50 — —
Akcje Drogi ż. War.-W. za sztukę ..	73	25 72 75
Akcje Dr. żel. Warsz.-Bydgoskiej ..	—	— 137 75
Akcje Gł. Tow. Ros. Dr. żelaznej ..	116	— — —
Akcje Drogi żel. War.-Terespolskiej ..	358	— 356 —
Akcje Banku Handl. War. rs. 250 ..	289	— 287 —
Akcje Banku Dyskontowego Warsz. ..	125	50 — —
Akcje W. T. ubezpieczeń od ognia ..	105	50 104 75
Akcje kolei Żel. Fabrycz.-Łódzkiej ..	508	— — —
Akcje T. Łazienek i Łazieni 500 ..	107	50 — —
5% Listy zastawne rossyjskie ..	—	—
Wartość kuponu bież. od List. Zast. kop. 106 3/4		
Od Likwidacyjnych kop. 130.		
Od Listów Zastawnych nowych kop. 133 1/2		
Od Listów Zastawnych miasta Warszawy kop. 245 1/2		
Berlin; Weksel 100 tal. 8 d. rs. 109 k. 95 rs. 109 k. 65		
Londyn; 3 m. 1 funt st. rs. 7 k. 35 1/4 rs. 7 k. 33 1/2		
Paryż; Weksel 2 m. za 300 fr. rs. 87 k. 67 1/2 rs. 87 k. 37 1/2		
Wiedeń; Wek. 2 m. za 150 w rs. 100 k. 20 rs. — k.		

— **Ceny targowe Warszawskie.** — Z dnia 27 marca
płacono za korzec pszenicy wagi 242 do 250 funt. smol.
ordyn. od rsr. 7 kop. 80 do rsr. 8 k.; — pstra i dobra rsr. 8
kop. 70 do rs. 9 kop. 45, wyborowa rsr. 9 kop. 60 do rsr. 9
kop. 75; żyta wagi 232 do 240 od rs. 5 k. 27 1/2 do rs. 5
k. 32 1/2; jęczmienia 2 i 4-go rzędowego rs. 4 kop. 20 do rs. 4
kop. 80; owsa rsr. 2 kop. 85 do rsr. 3 kop. 7 1/2; groch polny
rs. 4 k. 5 do rs. 4 kop.; 50 kartofle rs 1 kop. 10 do rs.
1 kop. 20; siana od k. 37 1/2 do kop. 40; słoma od k. 27 1/2
do kop. 30 za pud.
— **Okowitę** płacono — dnia 27-go marca hurtową skła-
dniczą za garniec od kop. 138 — 138 1/2, Pojedynczą szyn-
karską za garniec od kop. 140 — 142.
— **Wysokość wody narzecz. Wiśle pod Warszawą** stóp 4 cali 1.
— **Dziś na Warszawę** dołącza się Cennik fabryki wyrobów
piecowych A. E. Stalewskich.